

Styrelsens ansvar enligt Solvens 2

Ana Maria Matei, finansinspektör
anamaria.matei@fi.se

2011-05-10

Solvens 2-visionen

Ny EU-lagstiftning med fokus på riskbaserat kapitalkrav och risk management för försäkringsbolag som syftar till:

- stärkt konsumentskydd
- finansiell stabilitet.

Tidplan

- Träder ikraft 1 januari 2013
- Solvens 2 utredningens betänkande ska redovisas den 31 augusti 2011

Tre pelare i Solvens 2

Kvantitativa krav

- Marknadsvärdering av hela balansräkningen
- Minimikapitalkrav
- Solvenskapitalkrav
- Kapitalbas

Pelare 1

Kvalitativa krav

- Krav på riskhantering och intern kontroll
- Företagsstyrning
- ORSA
- Tillsyn
- Investeringsregler
- Prudent person (aktsam)

Pelare 2

Offentliggörande och årlig rapportering

- Rapportering
- Offentlig information
- Genomlysning

Pelare 3

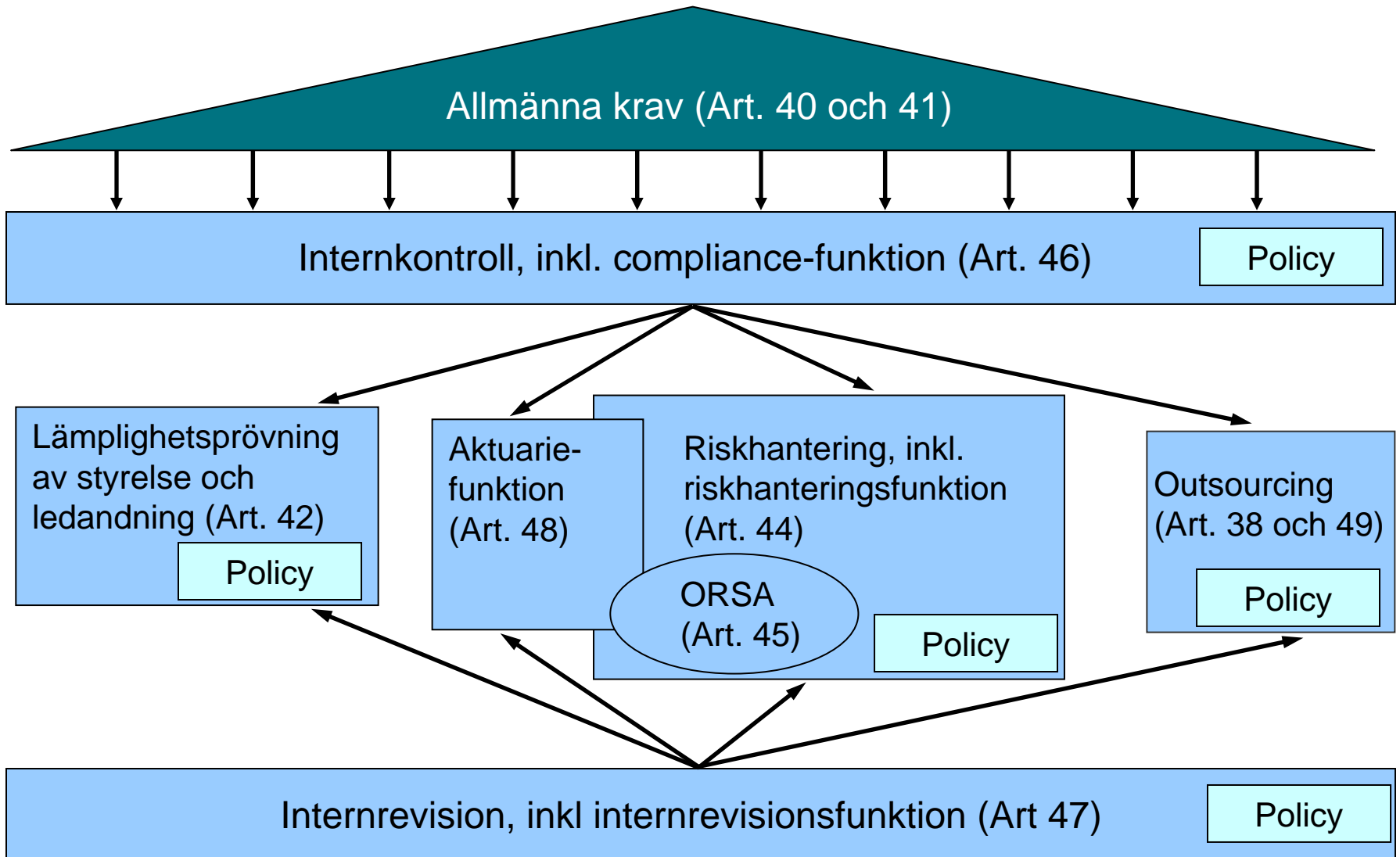
Styrelsens ansvar tydliggörs och förstärks

- Styrelsen är ytterst ansvarig för att företaget följer de lagar och författningar som antas enligt Solvens 2-direktivet.
- Mer uttalat ansvar för fler direkt utpekade frågeställningar:
  1. företagsstyrning
  2. rapportering
  3. interna modeller.
- Höga krav på kunskap och erfarenhet hos styrelsen.

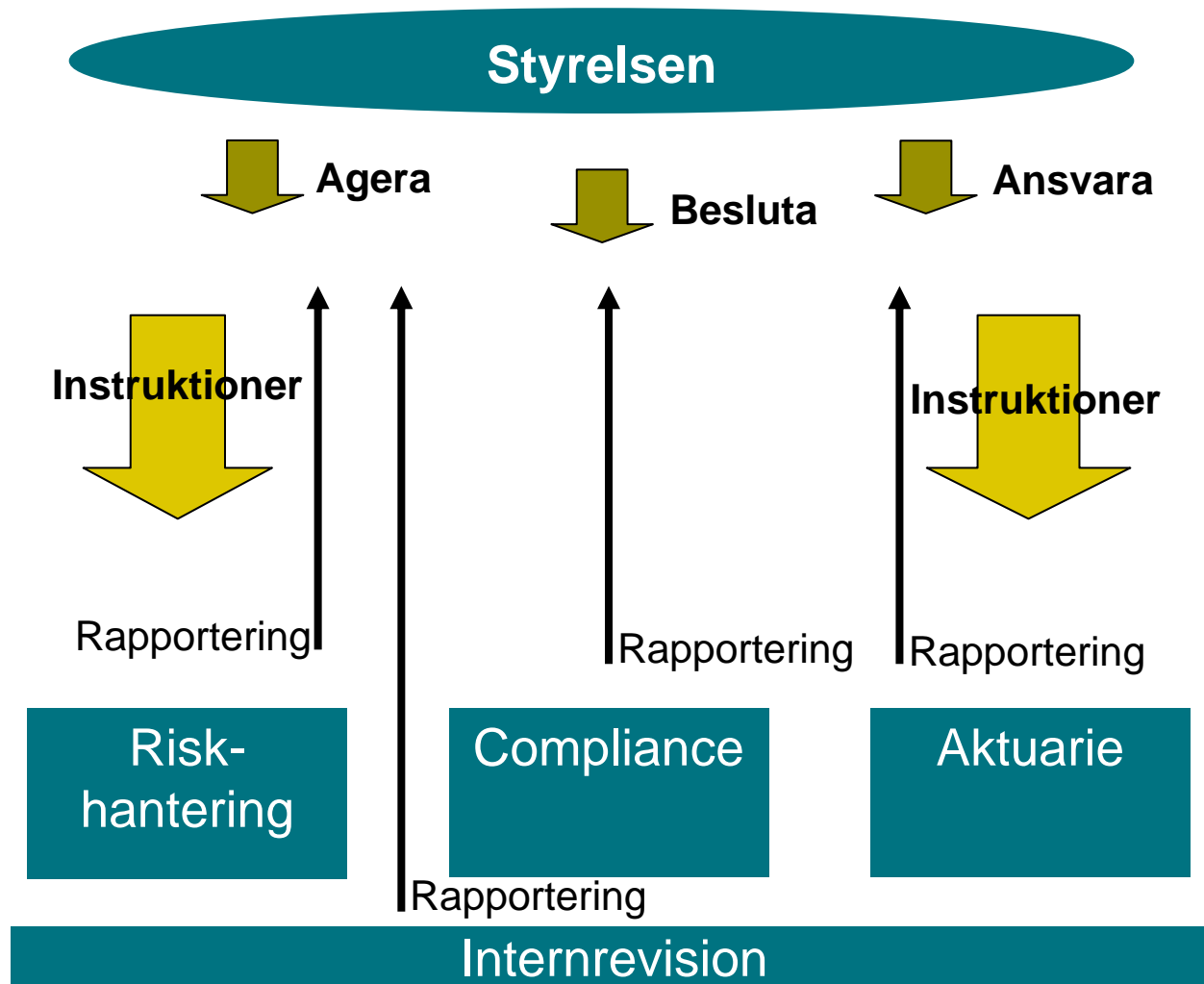
1. Företagsstyrning

- Upprätta ett effektivt företagsstyrningssystem som garanterar en sund och ansvarsfull företagsledning.
- Företagsstyrningssystemet innefattar:
  - minst fyra nyckelfunktioner
  - riskhantering
  - lämplighetsprövning
  - internkontroll
  - outsourcing
  - belöningssystem (bonus).

Företagsstyrningssystem

Nyckelfunktionerna

Nyckelfunktionerna

Generella krav

- Organiseras så att de kan utföra sina uppgifter på ett objektivt, rättvist och oberoende sätt.
- Vara verksamma under styrelsens tillsyn.
- Rapportera till styrelsen.
- Tillgång till all dokumentation.
- "Wistle blowing" krav till styrelsen.

Riskhanteringsfunktionen

- Rapportering till styrelsen om:
  - ändamålsenligheten i företagets riskhantering
  - riskexponeringen
  - resultaten av interna modellens prestation.
- Rådgivande funktion till styrelsen om exempelvis affärsstrategier kopplade till risk.
- Övervaka riskhanteringssystemet.
- Nära samarbete med aktuariefunktionen.

Compliance

- Compliance-policy (befogenheter).
- Compliance-plan (aktiviteter).
- Rådgivning och rapportering till styrelsen.
- Konsekvensanalys vid regelförändringar.
- Utvärdera av företaget vidtagna åtgärder för att undvika "non-compliance".

Internrevision

- Utvärdera internkontrollsystemet och andra delar i företagsstyrningssystemet.
- Helt objektiv och oberoende funktion.
- Revisionsplan till styrelsen.
- Riskanalys
- Rapportera iakttagelser till styrelsen, minst årligen.
- Verifiera att av styrelsen beslutade åtgärder implementeras.

Aktuariefunktionen

- Informera styrelsen om:
  - tillförlitligheten och lämpligheten i beräkningarna av FTA
  - upptäckta brister.
- Rekommendera styrelsen om vilka åtgärder som behöver vidtas.
- Rapport till styrelsen, minst årligen.

Lämplighetsprövning

- Företagen ansvarar för prövning.
- Vilka omfattas?
  - Leder företagets verksamhet (styrelse och ledning).
  - Arbetar i nyckelfunktioner.
- Vad krävs?
  - Fit – kunskap, erfarenhet.
  - Proper – Pålitlighet, finansiell redighet.
- Notifiera FI som gör egen prövning.
- Ej längre uppfyller kriterierna – notifiera FI.

Internkontroll

- Förvaltnings- och redovisningsmetoder.
- Ramar för internkontrollen.
- Interna rapporteringsrutiner.
- Säkerställa tillförlitlig finansiell och icke finansiell info.
- Styrelsen godkänna policy.
- Funktion för compliance.

Outsourcing

- Styrelsens ansvar.
- Styrelsen godkänna policy.
- Får inte outsourca kritiska eller viktiga operativa funktioner eller verksamheter om det leder till:
  - försämrad kvalitet
  - otillbörlig ökad operativ risk
  - att tillsynsmyndigheternas kontroll minskar
  - försämrad service till försäkringstagarna.
- I god tid underrätta tillsynsmyndigheten om outsourcing av kritiska eller viktiga operativa funktioner.

Belöningsystem

- Policy ska finnas.
- Alla anställda, men med särskilda villkor för styrelse och ledning.
- Styrelsen ska fastställa generella principer och ansvarar för implementeringen.
- Bonus till styrelsen ska godkännas av ägarna (bolagsstämman).

2. Rapportering

- Styrelsen ska godkänna styrdokument för rapportering till tillsynsmyndigheten.
- Styrelsen ska godkänna den publika lägesrapporten om solvens och finansiell ställning.

3. Interna modeller

- Styrelsen ansvarar för utformningen och användningen av den interna modellen.
- Styrelsen ska godkänna företagets ansökan om en intern modell och större ändringar.
- Styrelsen ansvarar för att det upprättas ett system som säkerställer att den interna modellen fortlöpande fungerar korrekt.
- Krav på hög kunskapsnivå och förståelse för den interna modellen hos styrelsen.

ORSA (Own Risk and Solvency Assessment)

Jan Fritsch

Enhetschef, Operativ tillsyn försäkring
jan.fritsch@fi.se

2011-05-10

Vad är syftet med ORSA?

- Styrelsen ska veta att försäkringsbolaget har råd med sin strategiska plan för de närmaste 3-5 åren, inklusive tillfälliga, extrema lägen.
- Styrelsen ska veta hur den strategiska planen kan genomföras.
- Det finns ingen färdig mall för en ORSA.

Det börjar uppifrån

- ORSA förändrar verksamhetsperspektivet från traditionella ”nerifrån och upp” till ”uppifrån och ner”.
- ORSA är en process för komplett och holistisk riskförståelse, sett ur ledningens perspektiv.
- ORSA består av en totalbild av företagets risker, och ger tillsynsmyndigheten inblick i kvalitetsnivån på ledningens och styrelsens riskinsikt.
- ORSA kopplar riskbilden till lednings - och kontrollsystemen.
- ORSA ägs av styrelsen.

Processmomenten för ORSA

1. Identifiera riskerna
2. Fastställ kapitalbehoven
3. Kvantifiera riskerna
4. känslighetsanalys
5. Genomför stresstester
6. Analysera externa stressmoment
7. Vad krävs för going concern?
8. Hur påverkas SCR?

1. Identifiera riskerna

- Styrelsen: Vilka risker kommer vi att möta under planeringsperioden?
- Ledningen: Presentera en övergripande riskbild.

2. Fastställ kapitalbehoven

- Styrelsen: Fatta beslut om vilka risker som ska täckas med kapital och vilka som ska täckas enbart av ledningens åtgärder.
- Ledningen: Inget.

3. Kvantifiera riskerna...

...och bestäm ledningens åtgärder för sådant som kan hanteras utan kapitaltäckning.

- Styrelsen: Begär att risker kvantifieras och utveckla lämpliga handlingsplaner för ledningen. Handlingsplanerna gäller för sådana risker som ska täckas med andra åtgärder än kapital (t ex ryktesrisker).
- Ledningen: Kvantifiera risker och utveckla förslag till lämpliga handlingsplaner.

4. Känslighetsanalys

- Styrelsen: Hur pålitlig är mätningen av risker? Vilken kvalitet har nyckelprocesser (t ex skadehantering)?
- Ledningen: Genomför känslighetsanalyser och beräkna påverkan på kapitalbehovet.

5. Stresstester

- Styrelsen: Vilka scenarier måste vi kunna möta och vilka är dess effekter på vår organisation?
- Ledningen: Genomför specifika stresstester och beräkna påverkan på kapitalbehovet. Föreslå lämpliga åtgärder.

6. Externa stressmoment

- Styrelsen: Vilka externa stressmoment har inte beaktats?
- Ledningen: Genomför externa stresstester, en del kanske ingår in SCR-beräkningen, och beräkna dess påverkan på kapitalbehovet samt behovet av andra åtgärder.

7. Going concern

- Styrelsen: Vilka är villkoren för going concern?
- Ledningen: Identifiera avgörande villkor.

8. Påverkan på SCR

- Styrelsen: Täcker SCR-beräkningen våra behov?
Finns det antaganden, strukturer eller modeller som inte täcks upp?
- Ledning: Utvärdera och modifiera vid behov SCR-beräkningarna.

Resultatet av ORSA

1. En riskbild
2. Ledningsstrategi för framtida scenarier
3. Övergripande solvenskrav
4. "Syratest" på SCR-kalkyleringen

ORSA – en utmaning!

- Är styrelsen fullt medveten om sitt ansvar för kapitalet?
- Den färdighet som krävs (total och holistisk bild) kan inte läggas ut på andra.
- Det finns ingen mekanisk metod för att genomföra en ORSA.
- Det krävs ibland en kulturell förändring både hos styrelse och inom organisationen.
- Det handlar inte om att ta in experter i styrelsen, inte heller om att läsa avancerade tekniska dokument från organisationen.

ORSA – en utmaning!

- Det handlar om insikt och tilltro till sitt företag.
- Styrelsen ska förstå företagets verksamhet och veta att bolaget har ”råd” med sin strategiska plan för de närmaste 3-5 åren, inklusive de ”ojämnheter” som de kan möta längs vägen.

